



Petre Simionescu (Hans Piltz) și Dumitru Pislaru (Vlad Toican)

Teatrul Municipal  
„Maria Filotti”  
din Brăila

## PISICA SĂLBATICĂ

de Ștefan Berciu

Data premierei : 4 octombrie 1975.

Regia : PETRE POPESCU. Scenografia : VICTOR CREȚULESCU.

Distribuția : DUMITRU PISLARU (Vlad Toican) ; MIRCEA VALENTIN (Mihai Popic) ; ANA CRISTI (Doamna Toican) ; ANCA ALECSANDRA (Sonia Schultze și Femeia) ; MARIN BENEĂ (Voicu Ticău) ; MONICA BORDEIANU-FULGA (Olga Tudose) ; GHEORGHE MOLDOVAN (Ion Tudose) ; NICOLAE BUDESCU (Titu Căldăraru) ; NICOLAE CIOCOIU (Puiu Gorun) ; ELENA AGIU (Ela Rovan) ; PETRE SIMIONESCU (Hans Piltz) ; ANGHEL DEAC (Ilinca Dudău) ; MIHAI STOICESCU (Marius Borean) ; NICOLAE ȚĂRANU (Șoferul) ; NICU ALIFANTIS (Un utecist).

Dramaturgia contemporană de factură polițistă are la noi o particularitate care îi sporște semnificațiile literare și argumentul scenic — un superior mobil etic. Nu se tinde doar spre triumful justiției elementare, ci se sondează în astfel de piese mediile sociale ale acțiunii, căutându-se resorturile dramelor umane, elementele de tensiune afectivă și intelectuală, pentru ca astfel rezolvarea finală să nu fie un artificiu de spectacol, ci o concluzie puternic marcată sociologic și moral.

Ștefan Berciu este un constant practicician al genului, cu realizări întotdeauna remarcate pentru combustia lor de omenie și, desigur, pentru abilitate tehnică. *Cine a ucis?*, *Acuzarea apără*, *Hipnoza* au făcut serii lungi de reprezentări. În această formulă dramaturgică, atât de populară, Ștefan Berciu a scris și o dramă politică. Gestul e remarcabil, căci fecundele disponibilități ale teatrului polițist permit chiar și temelor de mare acuitate politică obiectivarea scenică într-o gradăție majoră a intențiilor. Din marea acțiune a comuniștilor ilegaliști, Ștefan Berciu alege un aspect de interes acut — sabotarea Siguranței prin introducerea în aparatul ei superior a unui încercat agent comunist. Astfel, piesa *Pisica sălbatică* devine dramă politică și eroică, prin bănuita (până în final) prezență a comunistului devotat fără limite idealului național.

Verșiunea scenică de la Brăila, în regia lui Petre Popescu, a esențializat natura politică a piesei, subordonând acestui nucleu procedeele captivante ale genului. Petre Popescu a decupat din text un spectacol dinamic, de pronunțată forță documentară. Barbaria organismului de reprimare, totala subordonare față de Gestapo a acestui organism, suspiciunea reciprocă a comisarilor, dovedind haosul în care se zbăteau, devin în spectacol impli-cite capete de acuzare, regizorul insistând asupra atmosferei terifiante, pentru a pregăti, prin contrast, apoteoza victoriei insurecționale. Ca artă scenică, această antiteză este pe deplin reușită, și aici descrierăm tensiunea politică a piesei. Prăbușirea odioasei instituții, precizarea identității agentului, fermitatea muncitorească în prima oră a acțiunii armate, se petrec la sfârșitul unor crâcnene confruntări de personaje și a unor îndelungi supoziții din partea spectatorilor integrați în joel captivant al scenei.

Pentru Dumitru Pislaru, comisarul Vlad Toican a fost un exercițiu de virtuozitate. Chipul nobil al comunistului Ulmu a purtat perfect masca disimulării. Actorul, dotat și fizic pentru rol, și-a gândit rolul pe o dimensiune patetică, de efect spectacular, dar și de trăire dureroasă a falsei sale identități. Un asemenea personaj se înțelege abia după ultima cortină, când știi cine este. Suferința

prezenței printre monștri, dar și fermitatea celui investit cu înalte răspunderi în slujba partidului și a țării, au fost coordonatele interpretative ale actorului de nuanțe care este D. Pîslaru. Ofițerului german Piltz i-au fost conferite de către Petre Simionescu toate atributele știute ale gestapoviștilor. Cu o mare economie de mijloace expresive, convingător în partitura sa, Petre Simionescu a reliefat orgoliul aberant și aerul dictatorial al nazistului perfect. O prezență remarcabilă în spectacol este și Mihai Stoicescu, care, într-un inspector venal și slugarnic, a dat măsura unui talent orientat spre tipologie. O voce bine timbrată l-a indicat pentru inflexiunile autoritare ale rolului. Mircea Valentin în comisarul Popic, sesizează cu inteligență și efect drama dezorientării unei victime a caracterului slab. Titu Căldăraru, lustragiul, a prilejuit

lui Nicolae Budescu o șarjă gustată de staturi, poate prea colorată, vizînd succesul. Cu știuta-i măsură și sensibilitate, Anca Alecsandra, în două roluri opuse, creează identități în spiritul piesei. Muncitorul Ion Tudose, integru și demn în viziunea lui Gheorghe Moldovan. Reprezentația a prilejuit și o festivitate actoricească — Anghel Deac a împlinit un sfert de secol în slujba teatrului brăilean. Moș Hîncea al său are bonomia vârstei și amărăciunea omului obligat la tăcere.

În scenografia lui Victor Crețulescu, corectă, funcțională, cu severități de atmosferă, dozate precis, actorii brăileni debutează în stagiune cu seriozitatea preocupării pentru arta de bună calitate.

Ionuț Niculescu

## ALTE PREMIERE

Teatrul Mic

Gh. Ionescu-Gion (Cardinalul Barberini) și  
Ion Marinescu (Galileo Galilei)

### GALILEO GALILEI

de Bertolt Brecht

Am așteptat cu febrilă nerăbdare înscirierea *Vieții lui Galileo Galilei* pe un afiș bucu-reștean, salutînd, de la bun început, frumoasa opțiune repertorială a scenei de pe Sărindar; fiindcă, din caietul de titluri cunoscut publicului din teatrul marelui Bert (și, spre bucuria noastră, multe, substanțiale, s-au difuzat; dar cam tot pe atîtea au mai rămas în volum — în volumele originale —, editarea dramaturgiei teoreticianului teatrului epic, politic și angajat fiind, încă insuficient de cuprinzătoare), *Galileo Galilei* rămîne o piesă de referință, cu sensuri radiant actuale. Actuale și importante pentru orice dezbaterere referitoare la raporturile intelectualului cu o societate măcinată de antagonisme și secționată; definitorii pentru raportarea conștiinței și personalității în dialectica relațiilor istorice și sociale. Viața profesorului din Padova dezvoltă, într-o „mecanică descriptivă” — cu pregnante avertizări —, jocul ameteilor, periculos, dar necesar, al *progresului cunoașterii*, angrenat în mecanismele realităților și nece-

